

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă privind modificarea
și completarea Legii nr.205/2004 privind
protecția animalelor**

Analizând propunerea legislativă privind modificarea și completarea Legii nr.205/2004 privind protecția animalelor, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B342 din 28.06.2007,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea Legii nr.205/2004 privind protecția animalelor, în sensul instituirii drept infracțiuni a unor fapte care, potrivit reglementării actuale, sunt prevăzute drept contravenții, precum și al majorării limitelor amenzilor contravenționale.

2. Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.73 alin.(3) lit.h) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea art.75 alin.(1) din legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. La **titlu**, pentru evitarea repetării cuvântului „privind”, expresia „Lege privind” trebuie înlocuită cu sintagma „Lege pentru”.

4. În ceea ce privește sistematizarea normelor, în acord cu practica legislativă în domeniu, propunem ca textele prin care sunt instituite infracțiuni să facă obiectul unui articol distinct față de cele

prin care sunt stabilite contravenții. Ca atare, propunem ca **pct.1 al articolului unic** să aibă drept obiect modificarea **art.23** din Legea nr.205/2004, în sensul prevederii faptelor care constituie infracțiuni și a pedepselor aplicabile, iar **pct.2 al articolului unic** să aibă drept obiect completarea legii de bază cu un nou articol, **art.23¹**, care să prevadă faptele stabilite drept contravenții și sancțiunile.

În aceste condiții, actualul **pct.2 al articolului unic** va deveni **pct.3**.

5. În ceea ce privește **infracțiunile**, semnalăm următoarele:

a) Având în vedere observația anterioară, infracțiunile trebuie prevăzute în **art.23**, astfel încât propunem următoarea formulare pentru partea dispozitivă a **pct.1 al articolului unic** din proiect:

„1. Articolul 23 se modifică și va avea următorul cuprins:”.

b) Referitor la infracțiunea din actualul **art.23 alin.(2) lit.a)**, apreciem că trimiterea la art.5 alin.(2) nu este necesară și trebuie eliminată, întrucât definirea noțiunii de „rele tratamente” este cuprinsă în art.6 alin.(1). Pe de altă parte, trimiterea expresă la dispozițiile art.5 alin.(2) ar conduce la stabilirea ca subiect activ, în cazul acestei infracțiuni, numai a deținătorului animalului. Apreciem că, dată fiind gravitatea faptei, aceasta ar trebui să constituie infracțiune indiferent de calitatea subiectului activ.

În acest sens, ar putea fi analizată modificarea **art.5 alin.(2)** în sensul instituirii unei interdicții generale de a aplica tratamente rele sau cruzimi animalelor, și nu doar în sarcina deținătorilor de animale, așa cum este reglementat în prezent.

c) În ceea ce privește norma din **art.23 alin.(2) lit.b)** în forma propusă în proiect, apreciem că incriminarea nerespectării dispozițiilor art.26 alin.(3) vine în contradicție cu principiul prezumției de nevinovăție, consacrat de art.23 alin.(11) din Constituție, republicată, și de art.6 paragraful 2 din Convenția europeană a drepturilor omului.

Astfel, prin incriminarea nerespectării obligației deținătorului animalului de a face dovada respectării dispozițiilor art.5, se încalcă una dintre consecințele principale ale prezumției de nevinovăție, și anume faptul că **sarcina probei revine acuzării**, persoana neputând să fie ținută a-și dovedi nevinovăția.

În fapt, reglementarea propusă instituie o prezumție de vinovăție a persoanei care refuză să permită accesul persoanelor prevăzute la art.26 alin.(2) în domiciliul sau în reședința sa.

În jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului s-a decis însă că, deși art.6 paragraful 2 din Convenție nu interzice statelor ca sistemele lor naționale de drept penal să conțină prezumții de fapt sau de drept, el cere ca acestea să fie reglementate în limite rezonabile, prin luarea în considerare a gravității situațiilor în care operează și cu protejarea dreptului la apărare (Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 7 octombrie 1988, în cauza *Salabiaku contra Franța*).

În raport cu această interpretare, apreciem că textul propus pentru **art.23 alin.(2) lit.b)** ar trebui eliminat.

Mai mult, în situația incriminării acestei fapte, s-ar ajunge la situația în care, dacă săvârșește fapta prevăzută la **art.23 alin.(1) lit.b)**, în forma propusă în proiect, și anume nerespectarea dispozițiilor art.5 alin.(1), deținătorul animalului să fie sancționat contravențional, în vreme ce, dacă nu reușește să facă dovada că își îndeplinește obligațiile impuse de art.5 alin.(1), deținătorul animalului ar fi pedepsit pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute la **art.23 alin.(2) lit.b)**, ceea ce nu poate fi acceptat.

Pe de altă parte, ne exprimăm rezerva și asupra soluției prevederii faptei din **art.23 alin.(2) lit.b)** din proiect drept contravenție, întrucât, în jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului s-a decis că prezumția de nevinovăție, instituită de art.6 paragraful 2 din Convenție nu privește numai procesul penal în sens strict, aceasta având o aplicație mai largă, aplicându-se „materiei penale” în înțelesul Convenției. Precizăm că, în înțelesul Convenției, noțiunea de „materie penală” are un sens autonom, fiind aplicabilă, de aceea, și în materia sancțiunilor administrative (Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 21 februarie 1984 în cauza *Öztürk contra Germania* și Hotărârea din 25 august 1987 în cauza *Lutz contra Germania*).

d) În ceea ce privește sistematizarea dispozițiilor **art.23**, care va cuprinde incriminarea faptelor drept infracțiuni, sugerăm structurarea acestora în două alineate distincte, astfel:

„**Art.23. - (1)** Supunerea unui animal la rele tratamente constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

(2) Supunerea unui animal la cruzimi constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă”.

În ceea ce privește pedeapsa complementară a confiscării, apreciem că aceasta ar trebui prevăzută într-un alineat distinct al art.23,

numai pentru situațiile în care subiectul activ al infracțiunilor este deținătorul animalului.

6. Referitor la sancționarea contravențiilor în forma propusă pentru **alin.(3)** al **art.23**, precizăm că soluția prevederii sancțiunii confiscării animalelor ca alternativă la sancțiunea amenzii nu este în acord cu art.5 alin.(3) lit.a) din Ordonanța Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, conform căruia confiscarea reprezintă o sancțiune contravențională complementară, și nu o sancțiune contravențională principală. Este necesară, de aceea, eliminarea, din cuprinsul **art.23 alin.(3) lit.a)** și **b)** a expresiei „sau cu confiscarea animalelor”. De altfel, aplicarea sancțiunii confiscării este reglementată în **art.24**, astfel încât prevederea ei în cuprinsul **art.23** nu este necesară.

Ca urmare a observațiilor anterioare, propunem următoarea formulare pentru pct.2 al articolului unic:

„1. După articolul 23 se introduce un nou articol, art.23¹, cu următorul cuprins:

„**Art.23¹**. - Constituie contravenție și se sancționează după cum urmează:

a) nerespectarea dispozițiilor art.5 alin.(1), cu amendă de la 1.500 lei la 2.000 lei;

b) nerespectarea dispozițiilor art.12, cu amendă de la 800 lei la 1.000 lei.”.

Precizăm că, în acord cu prevederile Legii nr.348/2004 privind denominarea monedei naționale, termenul „RON” trebuie înlocuit cu „lei”.

7. La actualul **pct.2** al **articolului unic**, privind modificarea **art.24**, semnalăm că instituirea aplicării sancțiunii contravenționale complementare a confiscării în cazul săvârșirii faptei prevăzute la **art.23 alin.(1) lit.a)** din proiect trebuie eliminată, întrucât, în acest caz, subiectul activ al contravenției nu este proprietarul animalului, ci persoana care contribuie la dresarea unui animal.

Or, potrivit textului propus, norma se aplică doar în cazul în care „proprietarul animalului” săvârșește din nou contravenția.

Precizăm că textul nu poate avea în vedere săvârșirea din nou a contravenției de către dresor, întrucât, în acest caz, sancțiunea confiscării animalului nu s-ar putea aplica. Este adevărat că, potrivit art.24 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.2/2001 pot fi confiscate și bunuri care aparțin altei persoane decât contravenientul, însă în cazul

contravenției din proiect nu s-ar înțelege de ce ar trebui sancționat deținătorul animalului, în absența oricărei culpe a acestuia, pentru fapta săvârșită de dresorul animalului.

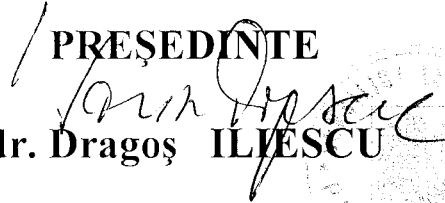
Menționăm că, potrivit reglementării propuse prin proiect, deținătorul unui animal care, cu știință, l-ar încredința pe acesta unui dresor sau oricărei alte persoane care să-l supună la rele tratamente sau la cruzimi, răspunde penal în calitate de instigator sau de complice.

Propunem, de aceea, ca în art.24 aplicarea sancțiunii confiscării animalului să fie prevăzută numai în cazul săvârșirii contravenției constând în nerespectarea dispozițiilor art.5 alin.(1).

Pe de altă parte, semnalăm că precizarea din debutul textului privind plata amenzii nu este necesară și trebuie eliminată, întrucât contravenția se consideră săvârșită și în cazul în care contravenientul nu a achitat amenda.

Menționăm că aplicarea sancțiunii confiscării nu poate fi „facultativă”, astfel încât precizarea privind aplicarea „în mod obligatoriu” a sancțiunii confiscării trebuie eliminată. În plus, expresia „măsura confiscării se aplică în mod obligatoriu” trebuie înlocuită cu sintagma „se aplică și sancțiunea confiscării animalelor”.

Pe de altă parte, este necesar ca textul propus pentru **art.24** să prevadă **termenul** în care trebuie săvârșită cea de a doua contravenție, într-o formulare similară celei utilizate în forma în vigoare a art.24, întrucât legislația contravențională nu reglementează un regim juridic general al recidivei contravenționale.

/ PREȘEDINTE

dr. Dragoș ILIESCU

București

Nr.

998/23.07.2007